



لیلا حق پرست

LEYLA HAGHPARAST

رتبه: برگزیده اول بخش جوان

Rank: 1st Rank in the Young Section

تحصیلات: دکتری

Degree: Ph.D

عنوان اثر: بررسی ساختار اسطوره‌ای حماسه‌های پهلوانان خاندان سام

Research Title: Study of Mythological Structure of Sam Clan Heroes' Epics

درباره نویسنده

لیلا حق پرست سال ۱۳۶۲ در مشهد به دنیا آمد. دوره متوسطه خود را در دبیرستان فرهنگ الزهرا(س) مشهد و تحصیلات دانشگاهی خود را در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه فردوسی مشهد به اتمام رساند؛ ایشان از رساله دکتری خود با عنوان «بررسی ساختار اسطوره‌ای حماسه‌های پهلوانان خاندان سام» در سال ۱۳۹۵ با درجه عالی دفاع کرد. وی بیش از بیست مقاله در پژوهش‌نامه‌های علمی پژوهشی، علمی ترویجی، کتاب، مجموعه مقالات، کنفرانس‌ها و همایش‌های علمی ارائه کرده است. ویراستاری مجلات علمی پژوهشی، کتاب‌ها، خلاصه مقالات همایش‌ها، مجموعه ۲۵ جلدی تفسیر قرآن (دکتر محمدعلی انصاری)، هزاره دوم شاهنامه و ... از جمله سوابق علمی و پژوهشی ایشان است. تدریس در برخی از دانشگاه‌های ایران از جمله دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه گلستان، دانشگاه نیشابور و دانشگاه امام رضا(ع) از سال ۱۳۸۸ تا کنون از دیگر فعالیت‌های نامبرده به‌شمار می‌آید.

چکیده اثر

روایت‌های اسطوره‌محور در پس‌رو ساخت به ظاهر مستقل خود، ژرف‌ساختی واحد دارند که در اشکال داستانی گوناگون، به صورت‌های متفاوتی ظاهر می‌شود. این رساله با بهره‌گیری از روش تحلیل ساختاری اسطوره، ساختار اسطوره‌ای روایت‌های مرتبط با زندگانی پنج پهلوان نخست خاندان سام یعنی گرشاسب، نریمان، سام، زال و رستم را بررسی می‌کند. روایت‌های منظوم و منثور متعددی - از اشارات اسطوره‌ای گرفته تا روایت‌های متأخر شفاهی - درباره ایشان موجود است که در این رساله، ژرف‌ساخت آن‌ها با دیدگاهی «هم‌زمانی» نگرسته و اسطوره‌بین‌های آن‌ها کشف شده است. بنابراین ابتدا فرضیه‌هایی که پیش از این درباره منشأ و ماهیت تاریخی - اسطوره‌ای داستان‌های مرتبط با خاندان سام مطرح شده است، در نظر گرفته شده و گروهی از آن‌ها که نمایندگان خاندان سام را نموداری از ایزدان نبرد هند و اروپایی دانسته‌اند مورد مطالعه قرار گرفته است. سپس با دلایل متنی و با بهره‌گیری از ایده نظام سه‌گوشی هند و اروپایی نشان داده شده که کنش‌های این پهلوانان بی‌همتی ایرانی بیش از هر ایزدی با ایندوره متناسب است و می‌توان خویش‌کاری‌های او را در کنار کنش‌های پهلوانان در محوری عمودی و به صورت هم‌زمان مطالعه کرد.

